

Klara, färdiga, gå!

Alla goda ting är

TEXT Helena Andersson | BILD Kristina Alfonsdotter

Människan tycker om att tänka i tretal: tredje gången gillt, alla goda ting är tre, dåtid, nutid och framtid, kropp, själ och ande, och klara, färdiga gå!

Matematikern och filosofen Pythagoras kallade redan på 500-talet för fullkomligt, och han är inte ensam om att upphöja tretalet. Enligt Bibeln är talet tre heligt och särskilt förknippat med Gud och med himlen. Tretalet ses som magiskt även i andra religioner och är ett återkommande tema i myter och sagor.

Men varför har det blivit så? Har talet tre några särskilda egenskaper som förklarar dess storhet? Nej, säger matematiker, och konstaterar att ett enskilt tal inte kan ha några egenskaper om det inte ingår i ett sammanhang, precis som en sammansättning av bokstäver inte får betydelse som ord förrän den ingår i ett språk.

Förklaringen till tretalets roll döljer sig i historiens dunkel, men den har bekräftats i berättelser, myter och sagor, generation efter generation, och lever kvar än i dag. Kanske har det i sagor att göra med att två exempel är minsta antalet som krävs för att etablera ett mönster, som det tredje exemplet sedan bryter mot. ■

Da dnu det sista...
första." 65 Pilatus svarar
vaktstyrka. Gå och be
" 66 De gav

Tretal i 33-åringens liv

Siffran tre återkommer flera gånger i berättelsen om Jesus från Nasaret. När han föds får han av de österländske vise männen ta emot tre gåvor – guld, rökelse och myrra. När han som vuxen fastar i öknen frestas han tre gånger av djävulen. Petrus förnekar Jesus tre gånger innan tuppen gal. Jesus sägs ha varit 33 år gammal när han korsfästes, och han uppstod igen på den tredje dagen.

skol
liku
kuck

...pi
ns ti
ar kon
bedraga
'Efter tre d
e därför orde
under tre dagar,
kommer och

Tre i ett och en i tre

Den kristna kyrkan räknar med att Gud är en enda och tre personer – samtidigt. Gud är en, men uppenbarar sig som den skapande fadern, den befriande sonen och den livgivande anden. Läran om att Gud är treenig växte fram under kristenhetens första århundraden, men spår kan hittas redan i Bibeln: *Döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.*

Triader och tretal i religioner

Också i andra religioner än kristendomen spelar tretalet en viktig roll. Gudar dyker ofta upp i grupper om tre, så kallade triader, som de fornnordiska nornorna Urd, Skuld och Verdandi, de grekiska ödesgudinnorna och de egyptiska gudarna Osiris, Isis och Horus. I folktron ska magiska handlingar ofta utföras tre gånger.

Tre bockar och tre björnar

Sagor handlar ofta om tre systrar eller bröder, där den tredje och yngsta är den som visar sig klara sig bäst. Ofta handlar det om tre uppgifter som ska lösas eller tre faror som ska överlevas. Hjälten kan också få önska sig tre saker. Häxor och trollkarlar upprepar gärna sina trollformler tre gånger. Välkända sagor med tretal är *De tre bockarna Bruse* och *Guldlock och de tre björnarna*.

Nu tar jag dig!